

SEMĂNĂTORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3—Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Semănătorul

Semănătorul cu numărul acesta pășește în al III-lea an.

El e organ al asociației învățătorescilor de Caliacra, e organ de luptă de revendicări și relevări a corpului învățătoresc.

Semănătorul e ca o sentinelă ce stă la post pe vreme bună și pe vreme rea, apărând și menținând prestigiul corpului învățătoresc de Caliacra.

Suntem un județ cu un număr de învățători și învățătoare, de 495 și majoritatea tânără... Tinerii cu entuziasmul și știința lor și bătrânii cu experiența vieții, pot contribui în bine, în calitate de colaboratori ai ziarului nostru.

Eu cât mi-a a stat în putință am căutat să anim și pe unii și pe alții și datorită acestui fapt s'au relevat câțiva tineri, cari unind știința cu entuziasmul și talentul chiar, fac cinste corpului învățătoresc; dar nu-i de ajuns fiindcă bătrânii cu experiența vieții dăscălești și la cari ne așteptăm mai mult, nu ne-au dat concurs. Sunt însă câțiva conducători ai asociației, cari ne-au dat cât de cât obolul lor și dela care așteptăm în viitor mai mult.

Dela un timp, noi învățătorii, ne-am cam politicianizat și mulți din noi nu văd lucrurile decât prin prizma politică.

În fața ziarului trebuie să desbrăcăm haina politică, lăsând-o în afară. Patima politică a fost departe de ziar și tuturor celor care voiau s'o vâre le-am fost de stăvilari.

Dar nu urmează de aci ca învățătorul să nu facă politică! Eu zic să facă politică, în așa fel însă, încât să ajute școala și satul; căci orice politică ar face trebuie să fie factor de ordine în satul lui.

Ziarele asociațiilor învățătorescilor județene, sunt ieșite din necesitatea dăscălească pentru a strânge rândurile cât mai strâns între noi, spre a fi de folos nouă și școlii.

Cu acest număr, pășind în anul 1933, urăm sănătoate și dorim unire frățască tuturor colegilor.

Ilie Nedelcu

Iarnă grea

Din toată țara ne vin știri că zăpada s'a așternut peste tot în straturi groase.

În unele părți, cum e în Basarabia, troienii de zăpadă au atins considerabile înălțime de 4 m.

Trenurile și-a făcut cu mare greutate loc printre nămeți și chiar în prezent circulația este întreruptă în multe locuri.

Din cauza gerului care s'a deslășuit în urmă, o mulțime de oameni și-au găsit moartea destul de tragică, sub zăpada, care i-a acoperit. Cazuri numeroase s'au întâmplat în județul Buzău!

O iarnă așa de grea și târzie, mai ales pe aceste vremuri de sărăcie, nu s'a pomenit în ultimii ani. Grea pentru asemenea vremuri, dar totuși bună pentru semănături.

Jocul în educație

„Veselia este cerul sub care prosperită toate afară de venin”.

Dacă cerul prosperității este veselie, apoi trebuie a procura această veselie, crudelor vârstare umane, pentru că în atmosfera caldă, dulce și binefăcătoare, să ajungă oameni dintr'o bucată, oameni de caracter, personalități desăvârșite.

Și această veselie n'o putem da copiilor decât prin libertate, da prin libertate nu prin libertinaj. În libertate copilul se joacă și în jocul său își găsește veselia.

Prima activitate a copilului este jocul. Încă din primele luni copilul—se joacă, cu bilele colorate ce mama le atârna deasupra copilului, la leagăn.

Mai târziu, când copiii se măresc, jocurile lor se diferențiază—această diferențiere ne va folosi mai târziu pentru clasarea jocului—fetița se joacă cu păpușa, iar băiețușul din orice băț face cai din cel mai năzdrăvani.

Jocul este manifestarea liberă și plăcută a forțelor fizice și psihice.

În joc copilul se manifestă și pe cale fizică și psihică. Cine n'a văzut pe fetiță, pieptând, îmbrăcând și culcând păpușa cu o îngrijire de mamă, când păpușa este cuminte sărutând-o, pedepșind-o când nu este cuminte. În aceste jocuri imaginația copilului, este nespuse de liberă și de mare. De câte ori băiețușul cu bățul lângă el, nu vede în covorul din perete o câmpie, iar pe el un călareș neîntrecut.

Dar adevărata valoare a jocului pentru educator este activitatea

ca atare, decât în rezultatul ei. Și când este vorba de joc, părerile pedagogilor se împart:

Unii pedagogi îl consideră ca o recreație a organismului.

Alții consideră jocul ca rezultând dintr'un surplus de energie care trebuie consumată.

Iar a treia categorie de pedagogi, consideră jocul ca o pregătire pentru viață, ca un exercițiu necesar pentru dezvoltarea și întărirea forțelor naturale, pe care nu le primim dela început—dela naștere—sub formă desăvârșită.

Celor dintâi le răspund că jocul nu este o recreație.

Copilul se joacă și când n'a muncit absolut deloc, chiar dimineața când abea s'a sculat.

Și apoi după o muncă n'ar trebui să urmeze altă muncă „jocul”, că ori cât ar fi el de plăcut, tot cere o cheltuielă de energie.

Celor din categoria doua, le răspund cu teza susținută de d-l T. C. Antonescu:

„Contra acestei interpretări s'ar putea invoca, pe lângă faptul că copiii se joacă adeseori chiar când sunt obosiți, argumentul lui Claparede, că această teorie nu explică forma determinată, pe care o iau jocurile la toate animalele aparținând aceleiași specii”.

Mă asociez cu cei din urmă și zic că jocul trebuie—și așa este—considerat ca o pregătire pentru viață, este dezvoltarea atât fizică cât și psihică a forțelor ce nu sunt ajunse la perfecțiune, pentru că lupta cea grea ce o ducem în

(continuare pe pag. 2-a)

Soarele nu răsări

Roman vesel de ANDRE DAHL
Traducere de El. Al. C. Aldea

CAPITOLUL II.

Care începe dela al cincilea etaj, pentru a sfârși la partier

—Je vais aller regarder, dit-il, pour me rendre compte si les clans d'hommes ont change.

Rudyard Kipling

(Le second livre de la Jungle, page 337)

Cum tenorul răgușit atacă rampa dela Opera-Comique, la fel d-l Huguenin cântă pe aceea a scării sale; totul îi părea o cursă și el n'avea deloc întreprinderea de a se mișca în întuneric. În optsprezece ani, nu intrase decât de două ori după stingerea gazului: în noaptea nunții sale cu soția-i și în seara banchetului Beaucerons al XVII cu o suită

impunătoare.

Găsind înfășurată rampa și năna-i stângă vrăjind acest șarpe cleios, el urcă la jurnalistul dela al cincilea etaj, cap de elită, care era cinstea casei și groaza portarului.

Colaborând, într'adevăr, la vr'o treizeci jurnale, publicații și reviste, unde lucra cu indiferență și într'o franțuzească egalmente

incorectă, „câinii nimicivi”, tribunele, bronica imobiliară, revista Bursel, ecoul liber în vorbă, el avea mania să încarce cu pseudonime, aproape la fiecare patru zile. Intra la portar cu o pipă enormă și-i zicea:

—Oh! Începând de azi, doamnă Leubas, toate scrisorile, cari ar sosi pe aoresa Comte de la Serce, sunt pentru mine. Este noua mea iscalitură la Chapeaux et Fourrures și la Veneur du Poiton. Aceasta nu încarcă cu nimic, bine înțeles, vechea listă cu pseudonime, pe care v'am dat-o... Aveți grijă numai de a adăoga-o la urmă!

Portarul avea astfel impresia de a dirija un adăpost de noapte, frecventat de nobilime și unde un nou pensionar ar fi intrat în fiecare dimineață. Poșta era pentru el ocazia penibelei recăutări,

a faimoasei liste, în fundul locuinței sale. De altfel, Velours Noir, la Marquis dela Toretta, la Comte de la Serce, Armand Wolf, le Mousquetaire Rouge, Bernard Bernheim și Marcel de Bruges, nu era decât un singur și simplu individ, Jean Lemol, chiriaș blând și muncitor, căruia nu i se putea reproșa de ce dă brânci când își lua lighianul rece în miez de noapte, scoțând țipete puternice, cari redeșteptau casa.

El ocupa, la al cincilea etaj, o cameră pe care o numea: studiul său și o bucătărie, pe care o numea: sala sa de educație fizică, în care domnea o prodigioasă dezordine. Plecat în fiecare zi dis de dimineață, el lăsa menajerei sale indicațiile necesare pe o pusderie de petice de hârtie plasate pe fiecare obiect:

Jocul în educație

viață, să fie încununată de succes.

Că jocul este o pregătire pentru viață, se vede clar prin jocul ficării specii. Care dintre dumnevoastră a văzut vreodata pisoi bătându-se în capete? Pisoiul sare asupra hârtiei ce o mișcăm, sau a frunzei bătută și mișcată de vânt pe jos, pentru că în viață are nevoie de un corp, mlădios, cu care să poată sări și prinde șoarecii. Atunci se pune întrebarea: Ce este jocul pisoiului decât pregătirea pentru viață. Jocul lezilor de a se bate în capete, este tot o pregătire pentru viață. Ia amintiți-va de capra lui moș Săghiu.

Deci jocul este o pregătire serioasă pentru viață. Și cu cât o specie se joacă mai mult, cu alte cuvinte, are o copilărie mai lungă, cu atât se pregătește mai bine pentru viață. Iată ce zice Groos:

„Copilul nu se joacă pentru că este copil, ci e copil pentru a se putea juca. Nu epoca de copilărie solicită jocul, ci necesitatea jocului adică a dezvoltării forțelor impune o epocă de copilărie”.

Jocul ne ajută și în educație, pentru că în joc putem cunoaște foarte bine individualitatea copilului. Cu ajutorul jocului putem citi în sufletul copilului; și numai cunoscând bine sufletul copilului, știm ce direcție să-i dăm copilului în viață, pentru buna stare a lui și a societății din care face parte. Cunoașterea individualității este cerere imperioasă a școlii noi, pentru educarea rațională a individului, ținând seamă de aptitudinile lui născute. În joc copiii ne destăinuiesc natura lor, ne dau posibilitatea de a le cunoaște cele mai ascunse cute ale sufletului lor; spre exemplu: unii au imaginația săracă, alții pricep greu, dar rețin, unii judecă clar, alții confuz, unii au voință, alții sunt lipsiți, etc.

Așa dar jocul este dezvoltarea și întărirea forțelor fizice și psihice. Tot jocul ne ajută și la cunoașterea individualității elevului—locul este un factor ajutător în educație. Cine se folosește de el nu greșește. În joc este fericirea

Revizuirea conștiinței

Conștiința națională a poporului nostru greu încercat, este din nou chemată spre a-și spune cuvântul.

În mijlocul frământărilor economice, cari preocupă întreaga omenire, frământări cari au cuprins în vârtejul lor haotic și țara noastră;

În ecoul devenit obsedant, al străgătelor pentru pace, germele în agonie al hrăpăreților progenituri ale lui Atila, încearcă din nou să-și facă loc.

Acei a cărora dominație a înscris în istorie o dureroasă amintire, fac astăzi ridiculă încercarea de a răsturna dogma ce stă la temelie tuturor statelor, anume principiul naționalităților.

Acest principiu nu este o invenție ieșită din culisele diplomației, ci este concretizarea unei legi naturale, care servește drept linie de conduită a tuturor popoarelor constituite în stat.

În urma războiului mondial glasul de foc al trâmbiței dreptății a răsunat în toată lumea și cumpăna dreptății a înclinat către acel care o merita.

Acest războiu a avut consecințe din cele mai grave, pe care le trăim și pe care se vor resimți poate și peste câteva generații, dar el a dat în același timp o lecție bine meritată acelor cari l-a provocat.

Toate popoarele caută azi, ca printr-o colaborare reciprocă, bazată pe pacifismul internațional, să redea vieții cursul său normal, afară de unguri, cari călăuziți de instinctul lor barbar, rămas încă refractar binefacerilor civilizației, încearcă fără să reușească, să zdruncine armonia deabea înjghebată între popoare.

Ungurii vor revizuirea tratatelor și învoacă—in favoarea acestei revizuirii, istoria.

copilăriei. Lăsați copii să se joace, ca să nu zică ca Rosetti:

„In părul meu odată blond
E o șuviță argintie,
Ci pare că răspunde trist,
Tu n'ai avut copilărie”.

C. C. Sinula

Pare paradoxal, dar totuși așa este.

Acești razețiți ai hoardelor de odinioară, al căror patriotism era sacul și cnutul, cer sprijinul istoriei.

Așezați la venirea lor, în câmpia Panonică, hărțuiți rând pe rând de navalitori de aceeași speță cu ei, reușesc prin teroare să pună stăpânire pe țărișoarele încă de mult formate.

Astfel este cunoscută stăpânirea lor asupra Ardealului nostru, stăpânire de tristă amintire.

Revendicările noastre din zilele fericite a istoriei, a ținut trează în conștiința lumii, dreptul de proprietate absolută ce avem asupra Ardealului, drept ce ne-a fost consacrat prin tratatul dela Trianon.

Ungurii, dacă vor să li se dea dreptate, să scoată din sfărul biciului lui Atila, o altă soluție decât istoria, care pledează în defavoarea lor.

Luând istoria drept mărturie, ei nu fac altceva decât să învoace în apărarea cauzei lor, propria lor culpă.

Când ei cer revizuirea tratatelor, noi începem prin a ne revizui conștiința.

Ei uită poate de zilele când drapelul nostru tricolor fălăia mândru în capitala țării lor și când să le facem vânt în abisul prăpăstiei, pe care singuri își o săpase, i-am salvat din ghiarele bolșevismului ce le bătea la portă.

Acum a fost de ajuns ca să-și manifeste gândul, ca glasul sângelui din c-re este plămădit pământul țării noastre să se ridice într'un freamăt de viscol.

Nu do im război, dar nici nu vom lăsa ca aspirațiile lui Mihai Viteazul și suferințele lui Cloșca, Horia, Crișan și Avram Iancu, să fie profanate prin indolența urmașilor.

Suntem fii legitimi ai României întregite și vom ști să păstrăm integritatea și intangibilitatea fruntariilor ei, așa cum au făcut strămoșii și părinții noștri.

Studentimea română, concreți-

zarea ideelui și avântului acestei țări, a cerut onoarea de a se da primul loc în această luptă, pe care o vom duce fluturând flamura dreptății, iar atunci când nevoia o va cere, vom ști să mărșăluiască și Mărăștii și Mărăștii Tisa.

C. BANCIU
Student

Diferența dela școala normală la liceu

Ministerul instrucțiunii a fixat următoarele materii pentru examenul de diferență dela școala normală la liceu (programa 1920):

1) La limbile latină, elină germană, materia din tot cursul liceal.

2) Geografia fizică de clasă I și geografia economică de clasă sa V-a.

3) Algebra de clasă IV și aritmetica precum și trigonometria și mecanica de clasă VI-a.

4) La științele naturale, examenul se va face din noțiuni de biologie pentru clasă VII.

Data ținerii examenului și condițiile de examinare se vor fixa ulterior.

Cererile de înscriere, însoțite de diploma de absolvire a școlii normale, se vor înainta serviciilor locale de învățământ în raza cărora domiciliază candidații.

ȘTIRI

La examenul de definitivitate care s'a ținut în Bazargic, luna Decembrie 1932, din 7 candidați prezenți, au fost declarați reușiți 63.

Rezultatul examenului de înaintare gr. II, care s'a ținut în Constanța, nu-l cunoaștem.

* * *

D-l D. Gusti, Ministrul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, la începutul acestei luni, a fost în Roma, unde a luat parte la solemnitatea deschiderii primii școli românești. La această solemnitate a luat parte însuși regele Italiei și Mussolini.

—A nu atingea acest teanc de cărți!

—Scuturați această pipă.

—Unde sunt ceilalți ciorapi gri?

—Treceți la biroul postului spre a-mi lua formulare de telegrame pentru cabinete sau acolo nu mai e hârtie.

—Gulerile țesute se îndoiesc la litera H. așa li se dă îndolitura.

—Am cântărit romul nu mai beți!

... Și mii de alte recomandări neașteptate cu cari menajera își trecea timpul să le caute pe toate mobilele, dacă s'ar putea da acest nume uneltelor de pădure, care astupau locuința: o masă de grădină, trei scaune șterpelite dintr'o biserică în zarva eșiri dela liturghia din miez de noapte, o vartelniță, pe care Lemol în zadar încercase să o transforme

în aparat de proiecțiune cinematografică și mai ales un nemai-pomenit pat breton, închis, ale cărui uși ascundeau rufe nespălate, cutii de conserve, bucăți de jurnale, butuci de Burgundia unde pureci își făcuseră de multă vreme, o casă liniștită de retragere.

Un divan obosit, un covoraș tăiat dintr'un sul de hârtie pictată și pe care-l schimba duminică; în bucătărie un sandow fără rezistență și un tub atât de mic că nu s'ar fi putut frige nici ouă pe fărfurie, iată lista oficială și completă de mobilele acestui încântător fantezist, care era Jean Lemol.

La fizic, un om înalt și uscățiv, a cărui chiotoare neatinsă-lipsită de ordine și care se încăpățâna chiar când purta deco, rația Legiunii de onoare, în mijlocul obrazului, sub forma unui

neg roșu, destul de elegant la lumini.

Către el urca încetșor, d-l Huguenin, orbecăind, cu pantoful șovăind.

Fără veste, răsună o ciocănitură.

—Oh! ce este?

—Cine e acolo?

Cine să fii tu, fantomă sau pricolici, care este numele tău?

—Dar... eu sunt Huguenin chirișul dela al patrulea.

—Ah! Asta bună! strigă Lemol, care cobora. Este exact două ore de când începui să fac a merge bricheta mea. Coboram să vă cerșesc un chibrit... Ce se petrece?

—Eu urcam să întreb... E ora nouă dimineața și-i noapte.

—Noapte? La ora nouă? asta nu se poate, micul meu unchiș; Să coborim! Mergem să vedem

bine...

—Nu veți vedea nimic...

—Un fel de a vorbi... Este inadmisibil ca scările să nu fie luminate... Sunteți sigur de oră? Ați comparat ceasurile dumnevoastră? Să nu fie o zeflemea, pe care v'ar fi făcut o d-na Huguenin!

Sărmana! Ea este neliniștită și crede că acesta e sfârșitul lumii. Intrați s'o vedeți!

Intinsă pe scaunul său, Ștefania era la piciorul stâng și greșelile partidei a doua a examenului său de conștiință.

Ea ridică la Lemol o privire îngrijită și-i zise:

—Ce gândiți, domnule?

—Nimic, doamnă, încă nimic. La Quotidien, unde mă voi duce, mă voi sili să obțin comunicarea cu Observatorul Biroului Longitudinilor și Mitropolia

INCA UN AN....

Incă un an a trecut în rândul celor șterși din cartea vremii.....

În vâltoarea preocupărilor de toată ziua, niciodată n'ai timp să gândești la trecerea în rândul aducerilor aminte, a anilor încrustați pe răbojul vieții. Și s mulți!.....

Firul înfinit al vremii, îi trece în depănarea-i, în rândul celor dispăruți, spre a nu-l mai revizui niciodată. Și 'n adevăr, nici unul din cei ce au venit sau din cei ce vor veni, nu va semăna cu unul din cei ce au trecut. Alte vremi, alte griji și alți oameni!.. Nimic din ceea ce a fost și nimic nu va mai fi din ceea ce este.

Odată cu trecerea anilor, și viața-ne pășește pe drumul îmbătrânirii cu mers greoi, dar sigur.

Acești ani de bucurii sau de dureri apăsătoare, nu se vor mai întoarce niciodată. E o lege firească a mecanismului ceresc, un principiu stabilit de factorii naturii universale, ca unul să nu semene cu cellăalt.

În unii din acești ani, năzuințele noastre au luat început, iar în alții au căzut zdrobite, ca frunzile copacilor îngălbenite de toamnă.

Așa au trecut toți, așa a trecut și acesta....

Doar acum, după ce l-am îngropat în negura uitării—acum ne mai aducem aminte, că odată cu el, am îngropat și un mănunchi de speranțe și nădejdi de mai bine. Nimic din năzuința noastră realizat. Și dacă am realizat ceva, prea marea trudă ne-a atrofiat simțul bucuriei. Aceste vremuri de nestatornicie, nu mai îngăduie înveselirea. Prea au apăsătorit atât de greu, spre a le uita așa de repede.

Dar, totuși să sperăm în vremuri mai bune. Speranța ne poartă doar pe cărarea întortocheată a vieții și nu e bine să ne-o pierdem!..

PONY

Rugă

„Semănătorului“

Semănător, ai fost Isus...
Seamănă și astăzi har de sus,
Asupra noastră-a tuturor
Tu, ne'ntrecut Semănător.

Înțelepciune, bunătate,
Frăție, pace și dreptate,
Asvârle pe 'ntinsul ogor,
Tu, ne'ntrecut Semănător.

Din mâna-ți darnică, mprăștiie,
Bob plin, în roditoare glie;
Asupra noastră-a tuturor,
Tu, ne'ntrecut Semănător!..

Al. Călin

HAZURI

Tatăl lui Ionel, mare proprietar în X, îl întreabă odată pe fiul său: de ce Adam și Eva au fost dați de Dumnezeu, afară din Rai?

Pentru că nu au plătit chiria! îi răspunde liniștit Ionel.

— Gigel, băiatul unui chirurg din provincie, e dus pentru prima oară la operă.

După ce intră în sală și se așează pe fotoliu, Gigel întreabă curios pe tatăl său:

— Ce fel de operație o să faci la operă, papa?

Poate, să merg să interviuez pe d-l Bigourdan și pe starețul Moreux. Acest fenomen trece dincolo de...

Doamna Huguenin începu să surâdă.

— Dacă aceasta e sfârșitul lumii, urmă Lemol, să ne felicităm că asistăm. Fiecare merge să povestească greșelile sale înaintea lui Dumnezeu și eu sunt de părere că judecata va dura o clipă. Văd că râdeți!.. Prea fericit de a vă fi consolată!.. Primele noutăți, pe care le voiu obține, vor fi pentru dumneavoastră.

— Dragul meu, adăugă lui Huguenin, care îi însoțea repaosul, vedeți că sunt suficiente câteva cuvinte alese, pentru a vă pune femeia în veselie nebună. Ați văzut-o zâmbind? Totul e să știți!..

— Totul e să știți, într'adevăr, răspunde d-l Huguenin furios,

totul e să știți să te îmbraci. Dacă d-na Huguenin a început să râdă, e pentru că în ziarul dumneavoastră alergând după noutăți, ați uitat complet nasturii de la pantaloni. Un jurnalist desăvârșit nu trebuie să ascundă nimic publicului, se știe, dar nu tocmai în acel punct.

— Dar Lemol se rostogolea deja pe scări. Instinctul profesional era în așa fel la el și dorința să dea deslușiri norodului asupra ultimei actualități, că nu putea să țină, prin toate etajele, să nu bată la toate ușile strigând:

— E noapte!.. Chiar noapte! Sculați! Toată lumea afară!.. Este poate ultima noastră oră!

Și repetă: ultima oră!.. ultima oră, ca un camelot, grăbit să isprăvească, într'o seară ploioasă, pe un trotuar în reparație!..

În acest timp, la aceste strigă-

Epurile ce-l vânai

de Al. C. Aldea

Eri, când am eșit la vândtoare,
steluțe albe jucau în soare;

De ger, zăpada scârțâia sub pas
și răsuflarea 'mi îngheța la nas.

M'am dosit în ramurile dese.
Nu credem c'asa devreme ese. . .

Dintr'o tufă a sărit deodată
mai întâi o vulpe speriată.

Înima-mi ropotea și am ochit. . .
dar într'o clipă iarăși a fugit.

Mă simțeam înfierbântat de ură
ca prăjit într'un cuptor cu zgură.

Ochi-mi sfredelau desigur țintă,
măinele-mi tremurau pe flintă.

În pădure liniște adâncă,
razele sclipeau gâlbui pe-o stâncă.

Soarele, un glob micuț și pal,
se pitula încet pe după deal.

Prin crengile dese, nemișcate,
negurile așterneau plocate.

Mă gândeam că-i vremea de plecare,
când foșni în față o mișcare.

Sângele îmi vâjâia prin vine
și mă căsneam s'aud mai bine.

Atunci un epure a sărit pitiș
și s'a oprit s'asculte'n luminiș. . .

Dar, ca un trăsnet, glonțu'a spinuit,
iar el s'a dat pe spate ciuruit,

Cunoștea desigurile toate. . . .
(Deseori scăpase-aci de moarte).

De viscole năprasnice bătut,
culcușul în zăpadă și a făcut.

Ronțâia din coaja de lăstar furis
și, dormind, pândea sgomote'n tufiș.

Când trosnea pădurea'n vijelie.
se stâlcea sub blana-i cenușie.

Epurile ce-l vânai aseară,
s'aștepta el oare c'o să moară?

te, la aceste lovituri de pumni în uși, la acest zgomot de picioare lovind treptele, întregul 172 al Bulevardului Clichy se deșteptase.

Exclamațiunile ajungeau la fiecare etaj. Favorizați de întuneric, chiriașii regăseau aceeași intimitate, pe care o cunoscuseră în 1918, când, făcându-le bumbul, coborau în pivniță, sub toarcerea Gothas-urilor (aeroplanul cu aceeași marcă). Generalul în retragere Brougnon, care era obiectul gurii universale, pentru că fonograful său nu înceta să joace Madelonul, se aplecă peste rampă strigând:

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu!.. la front—purtând!.. o-dinioară!..

Și el nu continua, fiindcă nici odată nu pusese piciorul. De altfel, pe scară ca și în prefectură, unde clipocea altă dată cele două

stele palide sale, nimeni nu-l asculta. Avea alt lucru mai bun de făcut. Rentierii dela al doilea etaj, ajutați de bătrâna lor bună, începeau să împacheteze, fără să știe pentru ce, valorile lor, giuvaericele familiei și lingurițele mici suflate cu aur. Cât despre familia numeroasă dela al treilea etaj, negustorul de saltele și cei cei cinci copii ai săi, făceau un tâmbălau grozav. Maimuțoi începuseră în jurul mesei un ocol penetic, strigând:

— E noapte! E revelionul! Să ne umflăm!

Și interogațiile se încrucișau, în umbră, greoaie, ca lilecii.

— Aceasta trebuie să fie o păcăla foarte deasă!..

— Pe semne că la Londra e la fel! Ar face bine s'o oprească!

--Bunul Dumnezeu ne trimite

Punctualitate la intrare și esire din clasă

De altfel cuvântul punctualitate la noi e ridicol. Și e ridicol prin faptul că a fi cineva exact în toate ni se pare cu totul eșit din făgașul vieții noastre de toate zilele. N'ați observat că la congrese, conferințe și întruniri că, dacă e ora hotărâtă la 10, trebuie să așteptăm la 11, și de multe ori când cineva face o convocare, pune o oră mai înainte, fiindcă știe că nu suntem exacti. Acum câțiva ani, un fost ministru al nostru, într'un stat din nordul Europei, fiind invitat să obțină o conferință la ora 10 a. m., lumea toată umpluse sala, iar el nici gând să vie. Atunci când avem nevoie a de întâlni la o anumită oră, accentuăm cuvântul, că trebuie să facem ca nemții. Aceasta se întâmplă în legătura vieții noastre libere de toate zilele. Dar câte nemulțumiri a diferitelor categorii funcționari din cauza neexactității în servicii.

Cu cât un șef de serviciu va căuta punctualitate subalternilor la servicii, cu atât se înmulțesc nemulțumirile față de el. Sunt servicii, unde se poate controla punctualitatea și servicii, unde nu se poate controla. Sunt servicii unde totul depinde de punctualitate și serviciile de birou cu ore exacte. Dar câți nu pierd din cauza nepunctualității. Cinci sau șase minute într'un război neexecutat la timp, poate să se piardă o bătălie. Câte exemple n'am putea lua din viața de toate zilele; dar fiindcă subiectul ne privește pe noi, putem spune că într'o măsură avem și noi vina noastră. Sunt unele școli, la care elevii se perindă pe ușa clasei dela ora 8 — 10^{1/2}, când în acest timp nu poți face clasă din cauza nepunctualității lor. Câți părinți ne spun că nu pot trimite copilul la școală, fiindcă doarme frumos dimineața și te roagă însă să'l făgăduim să vie mai târziu. Tu însă ca prieten, sau ca să nu te superi cu el admiiți, fiindcă și tu văzând acest lucru nu mai intri la clasă la ora 8, ci la 9. Lăsarea aceasta din cauza părinților, facem ca mai târziu copiii să lanțezească și să fie nepunctuali în toate. Copilul trebuie deprins a se scula mai de dimi-

neață, spre a fi exact la ora de școală, dar acest lucru depinde și de noi, căci dacă vom fi mereu îngăduitori, nu facem nimic, ci numai stricăm.

Dar pentru a cere dela alții punctualitate, trebuie s'o avem noi. Părinții copiilor trebuie să te vadă că la ora de clasă ai pășit în curtea școlii. Sunt colegi cu vechime de 20—30 ani în învățământ, și neaparat mai plictisiți de școală, dar nu le admit nici lor nepunctualitatea la intrare și esirea din clasă, fiindcă dacă spun că în viața lor au fost punctuali, eu nu le-o cred fiindcă deprinderea e a doua natură a omului.

Mi-aduc aminte de acum câțiva ani, că un coleg din Ploiești, îmi spunea de d-l Ionescu Lungu, fostul președinte al asociației învățătorilor din România că în toată viața lui dăscălească niciodată n'a venit cu întârziere sau a plecat mai înainte dela clasă; iar când era în ultima zi de clasă, înainte de a fi scos la pensie, a înțrâziat cu 5 sau 10 minute și a spus că „această mi-e prima și ultima mea întârziere dela clasă.”

O să zică unii că dacă e punctualitate la intrarea și esirea din clasă și nu face nimic în clasă, tot degeaba. Eu viu mai târziu și când fac clasă, fac și nu-mi pasă de punctualitate.

la închipuiți-vă că acel care spune n'ar lucra două ceasuri, cât lucrează, ci orele reglementare, câtă treabă nu s'ar face în școală iar acel care nu lucrează și vine la ora reglementară, ce prăpad ar fi: Așa că aceste zise, n'ar fi argumente puternice. La o școală cu două sau mai multe posturi, se poate face controlul ușor, dar acolo unde este un singur post, cum se mai poate face controlul?

Totul depinde de conștiința noastră dăscălească, mai ales atunci când n'am avea un control riguros. Punctualitatea și exactitatea, în toate, influențează numai în bine asupra copilului, deprinzându-l și pe el cu aceste calități spre folosul lui și a semenilor săi; căci totalitatea deprinderilor bine formează caracterul omului.

aceasta pentru a distruge nelegiuirile.

—O clipă? S'ar fi știut! Sau atunci astronomii sunt mașini vesele.

—Păstrați-vă lumânările în locul rispelor, că așa pretutindeni...

—Ce gândește jurnalistul dela al cincilea etaj, despre aceasta?

El ar fi văzut în ziarele sale...

Jos, Lent! sosise la portar. Ochiul amenințator, mustața sbârilită și pipa stinsă—ceace era la el indiciul unei turburări profunde și a unei brichete fără ferocierium—li striga:

—Doamnă, scările trebuie să fie luminate, când amurgesște! S'a înnoptat? Da! Eu nu es de acolo! Atunci faceți-vă datoria și rădeți de proprietar! Sunt clipe grele! Întru'un sfert de oră poate, Dumnezeu să vă ceară socoteala de cele din urmă fapte, pe cari le-ați

simțit în numele lui. Noapte bună!

Nu mă veți mai vede, fără in-doială, niciodată.

—Fiind date circumstanțele și culoarea nouă a cerului, intenționez de a lua de azi pseudonimul Ochiul de răs. Deci scricorile, cari vor sosi pe acest nume...

Apoi, fără să isprăvească, el disparu pe bulevard.

Citiți și răspândiți
Ziarul „Semănătorul”

Un om al timpului său: SPIRU HARET

de AL. C. ALDEA

Desvoltarea unui popor își iuțește pașii în raport direct cu ideologia oamenilor excepțional dotați cu vederi largi, profund înțelegătoare slăbiciunii vremii căreia aparțin. Aceștia sunt — cum s'ar putea spune cu o figură de stil estină — dibuitorii pulsului națiunii lor, sau umaniității în cele mai nebănuite subtilități și prețiosul dar al găsirii remediilor celor mai eficace.

Desigur, azi se poate socoti ca un adevăr banal, că la progresul omenirii contribuie o serie de factori, dintre cari — în cadrul acestor însemnări fugitive — reamintim câțiva, ca: starea economică, aptitudinile sufletești, curentele ideologice respective fiecărei epoci, etc; însă toată lumea recunoaște în acest sens, marea contribuție a promotorilor culturii ai timpurilor lor. Ei sunt „stâlpii societății”, cum pe drept îi numea marele Henrik Ibsen, ei însăși un distins element al acestei pleiade...

Istoria civilizației omenesti e încărcată cu numele celor ce și-au închinat năzuințele cele mai nobile, ridicării masselor, unor idealuri mai mult sau mai puțin strălucitoare, după intensitatea civilizației anterioare și posibilitățile lor psihice. Nu interesează în prim rând formele ce au îmbrăcat aceste valoroase dorințe ale modelatorilor culturii umane. Fapt este că toate au o notă comună: *perfecționarea sufletului omenesc*. Și este tocmai lucrul cel mai greu de îndeplinit. Dovadă stă pururea încetineala cu care înaintează progresul, înțelegând, prin această afirmație, adevăratul progres, adică concomitentă desăvârșire psihică și tehnică. Deaceia, un popor se valorifică în ansamblul celorlalte mai ales prin mulțimea acestor eroi ai ideii.

Neamul nostru românesc se poate mândri cu o apreciabilă serie de înțelegători ai nevoilor sale cele mai generale și urgente,

cari și-au sacrificat din sufletele lor, picătură cu picătură, atât cât le au permis vitregiile vremii prin care ne au strecurat dealungul secolilor. Să-i mai pomenesc! Dar, orice absolvent al școlii primare știe măcar o parte din ei, cu atât mai mult noi, „dascăli” mulțimii. Și apoi, România Mare însăși e dovada cea mai cuvântătoare.

Printre acești prețioși îndrumători, un distins apostol al promovării frumoaselor noastre aptitudini naturale, a fost Spiru Haret, pe care unanim l-am comemorat, zilele acestea, toți cei ce simt românește, între Tisa, Dunăre și Marea Neagră. Gândurile și faptele sale sunt prea recente și arhicunoscute, spre a e-videnția în destul inutila lor repetire, cel puțin în aceste rânduri. Viața sa e un strălucit exemplu de înaltă iubire patriotică și adânc zbucium sufletesc, căutând mereu, cu o nepotolită aviditate, mijloacele cele mai roditoare, să facă a înflori și în oropsitul suflet românesc dragostea de progres, pentru a șterge, cât mai repede, petele urâte, pe cari situația noastră istorică ni le așternuse peste conștiință, ca, astfel pregătiți, să merităm a fi primiți și susținuți în marea horă universală.

Pentru acest naționalism, ce-l caracteriza, și-a atras, pe drept, recunoștința actualității sale și apoteozarea posterității, din care mai cu seamă noi învățătorii, căci „dacă Haret — prin personalitatea și opera lui uriașă—aparține neamului întreg, prin gândurile ce le-a închinat învățătorilor, prin marele îndemnuri cu cari-a călăuzit către înfăptuire în slujba binelui obștesc, prin părinteasca iubire cu care i-a susținut și apărat, în deosebi a lor este”. (D. V. Ton)

15. XII. 1932
Bazargic

La clușmea